

Utsikten över Pokharadalen går inte av för hackor!

"Jag är på väg in till marknaden för att köpa olja", berättar kvinnan, snart framme efter att ha vandrat i två timmar från hembyn utanför Tansen.

Det som inte får plats inne i bilen får plats utanpå.

Mamma Devi Kala väntar på att dottern Karismas ben ska läka tillräckligt för resan hem från Tansensjukhuset.

Pernillas mål är att Nirandjan och andra barn ska bemötas som barn i den nepalesiska sjukvården, något även mamma Sunita K C tycks uppskatta.

Skolbarn har ofta lång väg att gå för att ta sig hem från skolan.

Foto: STEFAN ÖSTMAN

Enkelhet på gott och ont

Familjen Ardeby utmanas av livet i Nepal

NEPAL

– Vi lever vår dröm här!

Pernilla och Otto Ardeby har aldrig ångrat flytten från Karlstad till Nepal 2008. De tilltalar av enkelheten i den nepalesiska livsstilen.

Samtidigt har dess baksida, fattigdomen, skakat om dem.

Solen skiner från en klarblå himmel, bougainvillean står i full blom och Pokharadalen visar sig från sin bästa sida när jeepen sakta klättrar ner från hotellet mot gytret i turistkvarteren. Nere vid Lakeside har jag stämt träff med familjen Ardeby för att göra dem sällskap till Tansen, den småstad i centrala Nepal som blivit deras hem.

– Så här gott om plats brukar vi inte ha i jeepen, skrattar en luttrad Otto när vi tränger ihop oss, två vuxna och fyra barn i baksätet och nästan lika många där fram. Ingen sitter ju i bagageutrymmet!

Resan mellan turistcentret Pokhara och Tansen bjuder på hisnande vyer.

Med Annapurnamassivets 8000-meterstoppar i ryggen rör vi oss åt sydväst, djupare in i det nepalesiska landskapet. Vägen slingrar sig fram längs två bergsvägar som stupar brant ner mot flodfåran några

hundra meter under oss. I byarna kryssar vi mellan getter, höns, kor, hundar och en och annan buffel. På terrasser längs slutningarna skördar kvinnor ris; äldre bär tunga korgar på ryggen, fyllda med foder åt sina djur; skolbarn i färgglada uniformer vandrar den långa vägen hem från dagens lektioner.

Föll pladask

Det var faktiskt i Pokhara som Ardebys stora Nepalresa började en gång för 19 år sedan. Pernilla hade fått chansen att praktisera några månader på det statliga sjukhuset och föll pladask för landet. Inte bara för dess skönhet och folkets vänlighet, utan för de stora behoven och chansen att göra skillnad. Hon såg de stora bristerna i sjukvården, inte minst hur barn var illa av undermålig vård och ovärdigt bemötande.

– Sedan dess har jag förberett mig för att komma tillbaka.

Så småningom träffade hon Otto, som gjorde Pernillas Nepallängtan till sin egen. 1997 besökte de landet tillsammans, men det dröjde till 2008 innan drömmen om att flytta dit blev verklighet. Då hade de hunnit skaffa såväl arbetslivserfarenhet som rätt kompetens för uppgiften. Drivkraften för dem har varit en vilja att ta sin kristna tro på allvar; förklarar Pernilla.

– Vi tror att Gud vill att vi ska vara här, säger hon.

De hamnade i Tansen, där svensk mission har varit engagerad sedan 1955. Vår jeep när den pittoreska staden efter närmare fem timmars resa (tolv mil) från Pokhara. Staden klamrar sig fast på en bergssluttning, höjd över en vacker, grytformad dal. Längst upp ligger missionssjukhuset, erkänt som en av landets bästa inrättningar utanför huvudstaden.

– Det här sjukhuset är fantastiskt! Jag älskar det, utbrister Pernilla när hon någon dag senare bjuder på en rundvandring i dess korridorer.

Barnsjuksköterska

Hon är barnsjuksköterska till yrket, med specialkompetens skräddarsydd för behoven i Nepal. Det första året ägnade hon åt språkstudier och praktiskt arbete på barnavdelningen, en både nyttig och omskakande erfarenhet.

– Bara under det första halvåret i Tansen dog det fler barn än under de 16 år jag jobbat i Sverige, berättar hon.

Hon var först tvungen att lägga band på sig själv när hon såg hur barn behandlades, men insåg att

det var viktigare att bygga upp ett förtroende bland personalen än att direkt komma med pekpinna. Hon kunde sedan ge sig i kast med sitt stora projekt, att utforma en barnsjuksköterskeutbildning anpassad till de lokala förhållandena. Under två månaders intensivstudier får nepalesiska sjuksköterskor hjälp att förstå barns speciella

behov, samt träning i att bemöta barnen som barn, inte som små vuxna. Nu är kursen etablerad och på god väg att få nationell status med stöd från Unicef.

Skola med utsikt

För Ottos del består vardagen delvis av arbete på sjukhusets medicinska avdelning, men större delen av sin tid ägnar han åt hemmet och barnen. Fyraåriga John är hemma på dagarna, Moa, tio år, går i en liten engelskspråkig skolgrupp och Ida, tolv år, läser årskurs sex på distans från Sverige, med Otto som handledare. Skollokalerna utgörs av enkla stenbyggnader, men med en bedärande utsikt över Tansendalen och, vid klart väder, även mot de snöklädda Himalayattopparna.

Även barnen tycks trivas alldeles utmärkt med tillvaron i Tansen.

– Jag vill inte bo här hela livet, men det kommer att vara sorgligt när vi måste åka hem, säger Moa under en rast från skolarbetet.

– Livet är mindre uppstyckat här och vi har inte så mycket ställt-tid. Trots att vi har väldigt mycket att göra så får vi ändå mer tid som familj, konstaterar Otto.

Uppskattar enkelheten

Ingen av dem klagar över den relativt enkla livsstil de tvingas till i Tansen, tvärtom uppskattar de den.

– Vi har så mycket att lära. Hemma är livet almanackorienterat, här är det relationsorienterat. Det är människan man möter på stigen som är viktig. Hemma hinner man ibland inte ens stanna när man möter någon man känner, jämför Pernilla.

Samtidigt berörs de starkt av enkelhetens andra ansikte – fattigdomen. Utöver de långsiktiga, strukturella förändringar som de har fått visum för att arbeta mot, försöker de göra skillnad i närområdet.

– Nyss var vi på toalett-sightseeing i en by i närheten, ler Otto och berättar om ett litet toalettbyggarprojekt initierat av den lokala kyrka där de också är engagerade. Nästa satsning är ett föräldrastödsprojekt för familjer där barnen av en eller annan anledning far illa.

Om knappt ett år bär det av till

Macchapuchre, en av de mest kända nepalesiska topparna vid sidan av Mt Everest, tronar majestätiskt över Pokhara-dalen.

Nepal har en hög barnadödlighet, men vid Tansensjukhuset får även för tidigt födda barnen chansen att klara de första kritiska dagarna och veckorna i livet.

Besök hos grönsakshandlaren hör till vardagen, för Otto.

Tunga bördor hindrar inte nepaleserna från att le mot fotografen.

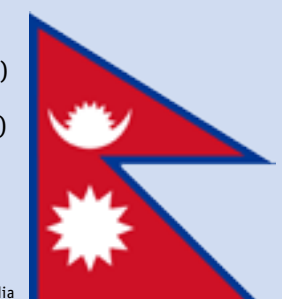

Pernilla och Otto Ardeby och barnen John, Ida och Moa stortrivs i Nepal.

FAKTA

Nepal

Nepal ligger mellan Indien och Kina (Tibet) och räknas till Asiens fattigaste länder.
Yta: 147 181 km² (en tredjedel av Sveriges)
Folkmängd: 29 miljoner
Huvudstad: Kathmandu
Statskick: republik
Valuta: Nepalesisk rupee
Högsta punkt: Mt Everest, 8 848 m ö h.
Tidszon: UTC + 5:45

Källa: Wikipedia

STEFAN ÖSTMAN
 stefan.ostman@mariestadstidningen.se
 0501-687 43